

“Simpel, maar nooit kinderachtig”

Het nieuws voor jongeren

Het *NOS Jeugdjournaal* brengt elke dag nieuws voor kinderen. Met welke taal bereiken de makers hun doelgroep? En hoe schrijven journalisten voor jongerenkranten *Kidsweek* en *7Days*?

JAN ERIK GREZEL

Welmoed Sijsma presenteert het *NOS Jeugdjournaal*.

“**W**e beginnen met verdrietig nieuws.” Presentatrice Welmoed Sijsma van het *NOS Jeugdjournaal* klinkt niet somber, maar neutraal. De jonge kijkers worden voorbereid: wat nu komt, is niet lollig. En inderdaad: in Ecuador is een zware aardbeving geweest, met veel slachtoffers.

Na de aanslagen in België begon Welmoed zo: “Heftige gebeurtenissen in de Belgische hoofdstad Brussel. Op verschillende plekken in die stad waren vanochtend aanslagen.” Dan zien we het wazige beeld van stof en chaos direct na een aanslag. Paniekgeluiden. De presentatrice: “Het gebeurde allemaal op het vliegveld en in een metrostation. Voor de veiligheid moesten inwoners van Brussel de hele dag binnenblijven. En scholen gingen op slot.” Volgt een kort vraaggesprek met een scholier van een jaar of elf.

Behangen

Er zijn in Nederland verschillende nieuwsmedia voor jongeren. Iedereen kent het *NOS Jeugdjournaal*, dat al 35 jaar goed en slecht nieuws in de huiskamer brengt voor kinderen tussen grofweg 9 en 13 jaar oud. Daarnaast is er sinds 2003 het

nieuwsweekblad *Kidsweek*, voor 7- tot 12-jarigen. In 2009 kwam daar *7Days* bij (12-18 jaar).

Het *Jeugdjournaal* en de twee kranten hebben hetzelfde doel: kinderen en jongeren nieuws brengen op een duidelijke, toegankelijke manier. Hoe passen de journalisten hun taalgebruik aan de doelgroep aan? Welke woorden, wat voor toon, welk perspectief kiezen de redacteurs? Ook voor het gesproken *Jeugdjournaal* worden de nieuwsberichten woord voor woord uitgeschreven. Én gewikt en gewogen.

“Woordkeus, formuleringen en toon zijn even belangrijk”, zegt Ronald Bartlema, chef van het *NOS Jeugdjournaal*. “Indrukwekkend nieuws zullen we niet versterken door stemverheffing en superlatieven, en we zoomen niet in op persoonlijk leed. We gebruiken eenvoudige woorden en zinnen om afstand te houden.”

Het *Jeugdjournaal* draait niet alleen om beeld. Bartlema: “Natuurlijk, de beelden zijn bepalend. Maar de juiste woorden kiezen om iets uit te leggen, om de kou uit de lucht te halen, om een element extra te benadrukken, daar besteden wij veel aandacht aan. De tekst mag niet letterlijk de getoonde beelden beschrijven. We laten het liefst de